

Aula Noorderbegraafplaats

Gemeente Leeuwarden

Borren Staalenhoef Architecten

Bouwbedrijf De Vries, 2009

Schapendijkje 4

De uit 1919 daterende Noorderbegraafplaats is de grootste algemene begraafplaats van Leeuwarden. Het klassiek en symmetrisch opgezette oorspronkelijke complex – een gemeentelijk monument – werd medio jaren vijftig uitgebreid, waarbij oostwaarts een nieuwe entree werd gemaakt met daarachter een brede laan. In het verlengde daarvan verrees later een kleine aula, naar een ontwerp van Openbare Werken uit 1963. Dit eenlaagse, rechthoekige baksteengebouwje was voorzien van een stalen klokkentoren en een bijzonder daklicht. Verder was het sober, introvert en niet bijzonder charmant.

Als onderdeel van een ingrijpende vernieuwing van de begraafplaats kreeg Borren Staalenhoef Architecten de opdracht om voor de aula een verbouwingsontwerp te maken. Het gebouw moest opener en eigentijds worden, en prettiger in het gebruik. De architecten stripten de aula tot op het casco en brachten met wat ze terugbouwden een complete metamorfose teweeg. Aan de kopse kanten werden volledig glazen gevels geplaatst, gedragen door een staalconstructie en voorzien van gevelhoge openslaande deuren. Wie het gebouw nu nadert vanaf de hoofdentree, kijkt er van voor naar achter dwars doorheen.

De kopse gevels lagen oorspronkelijk flink terug ten opzichte van de zijmuren en het dak. De architecten maakten dat ongedaan en wonnen daarmee ruimte in het interieur. Naast een ontvangstruimte en een uitvaartzaal is in de aula ook een kantoor ondergebracht, dat bij de verbouwing een eigen toegang kreeg in de westgevel. Met nieuw toegevoegde schuifwanden zijn delen van de binnenruimte af te screenen of af te sluiten, wanneer het gebruik daarom vraagt. Aan de buitenzijde zijn de langsegevels bekleed met verticale stroken gekleurd glas, als een abstracte weerspiegeling van de kleurige flora op de begraafplaats. Rondom is een bordes aangelegd dat het gebouw visueel optilt boven de omgeving. De introverte aula uit het verleden is omgetoverd tot een transparant en lichtvoetig monumentje, dat een eigentijds middelpunt vormt van de vernieuwde begraafplaats.

